

Na osnovi naprijed izloženog trebalo bi prvostepenu presudu preinačiti. Međutim tuženik je prigovorio iznosu tužbenog zahtjeva. Obzirom na zauzeti stav prvostepeni sud nije ni razmatrao prigovor o iznosu tužbenog zahtjeva, niti je u tom pogledu izvodio dokaze.

Stoga će prvostepeni sud u nastavku postupka provesti potrebne dokaze u odnosu na iznos tužbenog zahtjeva, te će zatim donijeti odgovarajuću presudu. Odluka o trošku žalbe temelji se na čl. 155, st. 3. ZPP-a.

J.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br. IV-Sl-1155/72-2
od 12.X 1972.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof. dr Branko Jakaša

Suvlasništvo broda - Suvlasnici broda nemaju prava prvokupa

Spor među strankama vodi se o tome da li suvlasnici imaju pravo prvokupa.

Prvostepeni sud to pravo nije priznao, a drugostepeni je potvrdio stajalište prvostepenog suda iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja presude slijedi da sud nije prihvatio stajalište tužitelja da oni imaju pravo prvokupa i u vezi s time da se presudom utvrđi da pravo tužitelja na prvokup postoji, te da ovakvo pravo, odnosno da takav zahtjev tužitelja nije zasnovan na pozitivnim pravnim propisima. Prema tomu rješavajući o sporu prvostepeni sud nije povrijedio formalno pravo, pa je moguće presudu sa sigurnošću ispitati, jer obrazloženje presude ne protivriječi dispozitivu.

Pozivanje žalbe na okolnost da je običajnim pravom priznato pravo prvokupa suvlasniku broda, ne može se prihvatiti. Naime ne postoji ni jedan pozitivni propis koji bi fizičkim osobama priznavao pravo prvokupa kod suvlasništva bilo pokretnih bilo nepokretnih stvari, pa se takvo pravo ne može priznati ni kod suvlasništva broda. Istina, postoje pravna mišljenja da bi u slučaju suvlasništva broda trebalo priznati, u slučaju prodaje dijela jednog

svlasnika, pravo drugim svlasnicima na prvakup, tj. kad jedan svlasnik prodaje svoj udio na brodu, da ostali svlasnici imaju preće pravo kupnje. Ova ideja istina ušla je i u nacrt pomorskog zakonika, ali to međutim ne znači da postoji običajno pravo da se svlasnicima broda prizna pravo prvakupa. Takva stajališta i mišljenja nemaju pravnu snagu i sud ih prilikom rješavanja spornog pitanja ne može primijeniti.

Pozivanje žalbe da kod svlasništva broda postoji običaj da jedan od svlasnika koji prodaje dio prvenstveno ponudi svoj dio ostalim svlasnicima, nema nikakve pravne snage koja bi upućivala na to da bi taj običaj postao običajno pravo.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-SL-914/72-2
od 3.XI 1972.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Tomislav Haramustek, Zorka Perković

Prijevoz kamionom - Vozarina - Kad se prijevoz robe vrši cestovnim motornim vozilima, a vozarina nije ugovorena, na obračun vozarine primijenit će se željeznička tarifa, ako se prijevoz vrši na relaciji na kojoj postoji željeznička pruga - U koliko stranke nisu izričito ugovorile primjenu određenog tarifnog razreda, primijenit će se najniži tarifni razred - Okolnost što je prijevoz cestovnim motornim vozilima obavljen eventualno brže nego u roku za isporuku predviđenom u željezničkom saobraćaju, ne znači da cestovni vozar ima pravo na zaračunavanje brzovozne ili ekspresne željezničke tarife

Tužitelj - vozar utužuje primaoca radi isplate iznosa od dinara 531.- spp, s naslova naknade za izvršenu uslugu prijevoza robe svojim motornim vozilima (živežnih namirnica - kukuruznog griza i brašna) od mjesta O do mjesta Z. Tužbeni zahtjev temelji na kamionskom tovarnom listu u kome je navedeno da vozarina iznosi 531.- dinara za obračunsku težinu od 6.000 kg robe za udaljenost od 300 km, a prema kolskom razredu 1/a željezničke tarife. Tovarni list je ispostavio tužitelj, tj. vozar, nije ga potpisao pošiljalac, a tuženik je kao primalac potvrdio uredan primitak robe i tovarnog lista. Tuženik se protivio tužbenom zahtjevu djelomično i to samo u pogledu iznosa od dinara 231,85 spp, a priznaje tužbeni zahtjev u preostalom dijelu u pogledu iznosa od dinara 349,30 za vozarinu zaračunatu po sporovoznoj željezničkoj tarifi br. 129/66 za III kolski razred.